

УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПОНЯТТЯ ТА МОДЕЛІЇ ОЦІНЮВАННЯ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

С. Перепелиця, студент гр. МгПУА-1-20
Науковий керівник: О. Бербенець, к.е.н.,
доцент

Державне управління – це такий вид діяльності, що завжди повинен передбачати одним зі своїх етапів оцінювання, яке належить до багатоаспектних, суперечливих і водночас дуже відповідальних [1].

Оцінювання надає можливість удосконалити внутрішній розвиток, сприяє демократизації державного управління, воно є дієвим інструментом державного управління та підтримки управлінських рішень. Наразі необхідність і значення оцінювання державно-управлінської діяльності є доведеними. Актуальним і не до кінця вирішеним залишається питання класифікації видів оцінювання державно-управлінської діяльності.

Оцінювання державно-управлінської діяльності стало предметом досліджень багатьох науковців і практиків, вони продемонстрували цілу низку різноманітних поглядів на цей процес, наприклад, Н. Алюшина проаналізувала підходи до оцінювання державних службовців, О. Бабінова з'ясувала переваги різних критеріїв оцінювання, Е. Ведунг збудував таксономію моделей оцінювання, О. Сімагіна виділила групи критеріїв оцінювання ефективності діяльності державних структур, І. Чумакова порівняла показники оцінювання, П. Матвієнко проаналізував критерії та моделі оцінки функціонування державного управління, Н. Миронова класифікувала методи оцінювання ефективності державного управління, К. Вайс навів відмінності формульованого та підсумкового оцінювання, оцінювання процесів і результатів, О. Оболенський визначив критерії функціонального, витратного оцінювання та оцінювання спеціального соціального ефекту, Л. Пал надав вичерпне і неповне, підсумкове і формульоване оцінювання, наводить класи оцінювання, М. Петон дослідив конкретні методологічні підходи в оцінюванні, Л. Приходченко виокремив ряд видів оцінювання за терміном проведення, обсягом, метою, цільовим призначенням та формою залучення експертів. Але повний перелік та характеристики різних видів оцінювання все ще залишаються недостатньо визначеними.

Кроком до вирішення зазначеної проблеми можна вважати здійснення класифікації можливих видів оцінювання державно-управлінської діяльності, визначення ключових критеріїв такої класифікації та розгляд на їх основі ряду основних видів оцінювання державно-управлінської діяльності. Як відомо, класифікація здійснюється за певними критеріями чи групами критеріїв. Під критеріями потрібно розуміти певні ознаки істинності, на основі яких

здійснюється оцінка, пізнання, управління, оптимізація тощо [1].

Оцінювання державно-управлінської діяльності, як і оцінювання будь-чого, є процесом, тому може бути розглянуте з позиції таких критеріїв, як суб'єкти (ті, хто проводить оцінювання), об'єкти (хто чи що оцінюється), показники і методи (як проводиться оцінювання), масштаб (де проходить оцінювання, чого стосується), термін (коли відбувається, наскільки тривалим є оцінювання), цілеспрямованість і значення оцінювання (з якою метою воно здійснюється) [2]. За таким критерієм класифікації видів оцінювання державно-управлінської діяльності, як суб'єкт оцінювання, можна виокремити суб'єкти, які можна назвати «споживачами» результатів оцінювання, та суб'єкти, які проводять оцінювання. Формальне оцінювання розглядає отримані результати стосовно формально поставлених завдань, які є єдиними мірами цінності.

Такий вид оцінювання головним чином орієнтований на співпрацю з тими, хто є розробниками політики, програми, хто приймає управлінські рішення, а також з виконавцями.

Література:

1. Алюшина, Н. Оцінювання результативності та ефективності державноуправлінської діяльності: український та зарубіжний досвід / Наталія Алюшина // Вісн. Нац. акад. держ. упр. – 2008. – № 2.

2. Малиновський В.Я. Державне управління: Навчальний посібник. — Луцьк: Ред.-вид. відд. «Вежа» Вол. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000.